

Vergaderjaar 1992–1993

21 287

Wijziging van de Algemene wet inzake rijksbelastingen tot aanpassing van de administratieve verplichtingen ten dienste van de belastingheffing en in verband daarmee wijziging van enige andere wetten (aanpassing van administratieve verplichtingen)

Nr. 17

VIERDE NOTA VAN WIJZIGING

Ontvangen 1 juni 1993

I. In **artikel I** worden de volgende wijzigingen aangebracht.

A. Het in onderdeel C opgenomen **artikel 52** wordt gewijzigd als volgt:

A.1. Het zesde lid vervalt.

A.2. Onder vernummering van het vijfde lid tot zesde lid, wordt na het vierde lid ingevoegd:

5. De op een informatiedrager aangebrachte gegevens, uitgezonderd de op papier gestelde balans en staat van baten en lasten, kunnen op een andere informatiedrager worden overgebracht en bewaard, mits de overbrenging geschiedt met juiste en volledige weergave der gegevens en deze gegevens gedurende de volledige bewaartijd beschikbaar zijn en binnen redelijke tijd leesbaar kunnen worden gemaakt.

B. In het in onderdeel D.1 opgenomen **artikel 68**, eerste lid, onderdeel f, wordt «artikel 52, vijfde lid» vervangen door: artikel 52, zesde lid.

II. **Artikel IX** vervalt.

III. **Artikel XI** vervalt.

IV. Aan **artikel XIIB** wordt een nieuw onderdeel D toegevoegd, luidende:

D. Aan **artikel 166**, tweede lid, wordt, onder vervanging van de punt aan het slot door een komma, toegevoegd: met dien verstande dat:

a. in artikel 13 van dat Hoofdstuk voor «48, 49, 49a, 53a, 56» wordt gelezen: «48, 52, 53, 54, 55»;

b. in artikel 25, eerste lid, van dat Hoofdstuk voor «60» wordt gelezen: «62», en

c. met betrekking tot waterschapsbelastingen die worden geheven met toepassing van dat Hoofdstuk, alsmede de onderdelen a en b, bij

algemene maatregel van bestuur regels kunnen worden gesteld met overeenkomstige toepassing van artikel 126a.

V. **Artikel XIID** wordt vervangen door:

ARTIKEL XIID

Indien het onderhavige voorstel van wet later tot wet wordt verheven en in werking treedt dan het bij koninklijke boodschap van 13 juli 1992 ingediende voorstel van wet houdende aanwijzing van documenten dienende ter vaststelling van de identiteit van personen, alsmede van enige gevallen waarin de identiteit van personen aan de hand van deze documenten kan worden vastgesteld (Wet op de identificatieplicht) (22 694), worden in **artikel I**, onderdeel C, de volgende wijzigingen aangebracht.

A. Na artikel 47a wordt ingevoegd:

Artikel 47b. 1. Ieder is gehouden aan de inspecteur ter vaststelling van zijn identiteit indien zulks voor de heffing van de loonbelasting van belang kan zijn, desgevraagd terstond een document als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht ter inzage te verstrekken.

2. Ieder die de inspecteur verzoekt hem een sociaal-fiscaal nummer toe te kennen dan wel een hem toegekend sociaal-fiscaal nummer aan hem bekend te maken, is ter vaststelling van zijn identiteit gehouden aan de inspecteur een document als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht desgevraagd ter inzage te verstrekken.

3. Sociaal-fiscaal nummer is het nummer waaronder een natuurlijke persoon is geregistreerd bij de rijksbelastingdienst, welk nummer tevens dient als registratienummer voor de verzekerde en de uitkeringsgerechtigde bij de uitvoering van de Organisatiewet Sociale Verzekering, de wettelijke regelingen bedoeld in artikel 2, eerste lid, van die wet en de wetten genoemd in artikel 3, onder a tot en met c, van de Wet op de Sociale Verzekeringsbank.

B. In **artikel 51** wordt «47a» vervangen door: 47a, 47b.

ARTIKEL XIIE

Indien het onderhavige voorstel van wet eerder tot wet wordt verheven en in werking treedt dan het bij koninklijke boodschap van 13 juli 1992 ingediende voorstel van wet houdende aanwijzing van documenten dienende ter vaststelling van de identiteit van personen, alsmede van enige gevallen waarin de identiteit van personen aan de hand van deze documenten kan worden vastgesteld (Wet op de identificatieplicht) (22 694), worden in **artikel 7** van laatstgenoemde wet de volgende wijzigingen aangebracht.

A. In het eerste en tweede lid van het in onderdeel A opgenomen **artikel 47b** worden de woorden «Een ieder» vervangen door: «Ieder» en wordt «desgevorderd» vervangen door «desgevraagd». Voorts vervallen in het eerste en in het derde lid de Staatsbladaanduidingen.

B. De onderdelen B en C vervallen.

C. In onderdeel D wordt «artikel 53, eerste lid,» vervangen door: artikel 51.

Toelichting

In de tot nu toe met de Tweede Kamer gewisselde stukken is met betrekking tot de administratie- en bewaarplicht steeds gewezen op de samenhang tussen de voorgestelde regeling in het onderhavige wetsvoorstel en de voorgenomen wijziging op dit gebied in het burgerlijk recht en handelsrecht. Daarbij is te kennen gegeven dat ernaar gestreefd zou worden bij algemene maatregel van bestuur een nadere regeling voor deze rechtsgebieden te ontwerpen met inachtneming van een zo ver mogelijk gaande mate van harmonisatie.

Inmiddels is sedert de indiening van dit wetsvoorstel geruime tijd verlopen en zijn de inzichten op het gebied van de bewaarplicht gewijzigd. Dit heeft ertoe geleid dat de bewindslieden van Justitie en ik tot de overtuiging zijn gekomen dat zowel op civielrechtelijk als op fiscaal gebied met een eenvoudiger regeling kan worden volstaan. In het bij koninklijke boodschap van 13 februari 1993 bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal ingediende wetsvoorstel tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek, het Wetboek van Koophandel en enige andere wetten terzake van het voeren van een administratie (kamerstukken II 1992/93, 23 024) heeft de Staatssecretaris van Justitie de motieven uiteengezet die hem ertoe hebben gebracht de thans in artikel 6 van het Wetboek van Koophandel (WvK) ondergebrachte boekhoud- en bewaarplicht over te brengen naar een gemoderniseerd artikel 10 Boek 2 BW. De door het bedrijfsleven gewenste verlichting van de bewaarplicht is opgenomen in het vierde lid van dit artikel en behelst dat alle gegevens voortaan niet meer in originali behoeven te worden bewaard, ook niet gedurende een relatief korte periode van twee jaren. Als voorwaarde voor het vernietigen van de originelen geldt dat de overbrenging van de gegevens moet geschieden met juiste en volledige weergave ervan en dat de gegevens gedurende de volledige bewaartijd beschikbaar zijn en binnen redelijke tijd leesbaar kunnen worden gemaakt. Dit betekent, aldus de memorie van toelichting, dat, met uitzondering van de balans en de staat van baten en lasten, ervan wordt afgezien bepaalde papieren bescheiden of categorieën van dergelijke bescheiden aan te wijzen als stukken die in ieder geval gedurende een bepaalde termijn nog in originali zouden moeten worden bewaard.

Uit de memorie van toelichting blijkt eveneens dat de fiscale en de civielrechtelijke administratie- en bewaarplicht meer dan voorheen op elkaar zijn afgestemd. Ik doel met name op de keuze voor een zo veel mogelijk eenvormige terminologie en op het mede betrekken van de beoefenaren van het zelfstandig uitgeoefend beroep onder de kring van degenen die gehouden zijn tot administreren en bewaren in de nieuwe civielrechtelijke opzet van de administratie- en bewaarplicht.

Een verdere stap tot een eenvormige regeling van de bewaarplicht wordt thans gezet door middel van deze nota van wijziging. Deze heeft ten doel het eerder voorgestelde zesde lid van artikel 52 AWR te vervangen door een bepaling die inhoudelijk identiek is aan het in wetsvoorstel 23 024 opgenomen artikel 10, vierde lid, Boek 2 BW. Dit houdt in dat ook voor het belastingrecht zal gelden dat de overbrenging van gegevens op een andere informatiedrager gedurende de wettelijke bewaartermijn toegestaan zal zijn. De betekenis van deze bepaling op fiscaal gebied wordt mede bepaald door de voorwaarden van het voorgestelde vijfde lid van artikel 52 AWR, dat bij deze nota van wijziging wordt vernummerd tot zesde lid, welke inhouden dat de controleerbaarheid van de administratie binnen redelijke termijn mogelijk moet zijn en dat daarbij de medewerking van de gecontroleerde een vereiste is.

Een voorbeeld moge dit verduidelijken. Onderneming X heeft een geautomatiseerde administratie. Daartoe behoren deeladministraties betreffende bij voorbeeld loonberekeningen en -betalingen, inkopen,

verkopen, debiteuren, crediteuren e.d. Deze deeladministraties bevatten onder meer gegevensverzamelingen die bij uitstek geschikt zijn om op snelle en doelmatige wijze mutaties en transacties te selecteren en te toetsen naar diverse gezichtspunten met behulp van voor controledoel-einden ontwikkelde programmatuur (zogenaamde audit software). Na afloop van het boekjaar bestaat er bij de onderneming geen behoefte meer voor de eigen bedrijfsvoering deze gegevensverzamelingen te raadplegen. Verdere bewaring vindt dan ook slechts plaats ter voldoening aan de civielrechtelijke en de fiscaalrechtelijke bewaarplicht. Ter handhaving van de controleerbaarheid binnen een redelijke termijn van deze onderneming dienen nu de voor de fiscaalrechtelijke controle van belang zijnde gegevensverzamelingen zodanig bewaard te worden dat ze zoals voorheen snel en doelmatig voor controledoel-einden kunnen worden geraadpleegd. Het «dumpen» van de desbetreffende gegevensverzamelingen op bij voorbeeld papier of film zou betekenen dat de gegevens niet meer in dezelfde digitale vorm voorhanden zijn en dus niet meer op dezelfde efficiënte wijze, welke de onderneming voor haar eigen bedrijfsvoering noodzakelijk acht, te raadplegen zijn. Dit zou zo zeer afbreuk doen aan de in artikel 52, zesde lid, AWR gestelde eis van controleerbaarheid van de administratie binnen een redelijke termijn, dat een dergelijke wijze van bewaring met deze eis in strijd zou komen.

In de praktijk blijkt overigens dat hieromtrent tussen de Belastingdienst en de administratieplichtige in goed overleg afspraken te maken zijn. Een verdere uitbouw daarvan in het kader van de huidige werkwijze van de Belastingdienst, ligt voor de hand.

Door de vereisten voor de overbrenging van gegevens van de ene op de andere informatiedrager in de wet zelf op te nemen, wordt het aan de administratieplichtigen zelf overgelaten ervoor te zorgen dat aan de waarborgen voor een juiste en volledige overbrenging van gegevens wordt voldaan. Ik zie er dus van af de fiscus de organisatie en procedures van de administratieplichtige vooraf te laten toetsen. Ik heb derhalve niet gekozen voor een stelsel waarbij op individuele basis vergunning wordt verleend voor een voorgenomen overbrenging van gegevens op andere informatiedragers. Hierbij is mede van invloed geweest de overweging dat de invoering van een vergunningstelsel op dit gebied – met de daaraan gepaard gaande onderzoeken, rapportages, vergunningenaafgifte en daarmee samenhangende organisatie van de uitvoering – een omvangrijk beslag op de menskracht van de Belastingdienst zou leggen.

Nu de vereisten voor de overbrenging van gegevens in de wet worden opgenomen en voorts is bepaald dat een en ander dient te voldoen aan de randvoorwaarde van de controleerbaarheid binnen een redelijke termijn, heb ik mij afgevraagd of er nog plaats is voor een specifieke delegatiebepaling als oorspronkelijk voorgesteld in artikel 52, zesde lid, AWR. Zoals ik al eerder heb aangegeven, heb ik mij tot nu toe terughoudend opgesteld ten aanzien van de bevoegdheid om nadere regels te geven omtrent de wijze waarop de administratie moet worden ingericht en gevoerd. Dit, omdat de voorlichtings- en controlewerkzaamheden van de Belastingdienst die gericht zijn op het bereiken van een betere nakoming van de administratie- en bewaarplicht, voor zover valt na te gaan, een redelijke mate van succes blijken te hebben. Daar er ook op civielrechtelijk terrein niet langer behoefte bestaat aan een nadere regeling van de administratie- en bewaarplicht bij algemene maatregel van bestuur of ministeriële regeling, heb ik besloten voor het belastingrecht eveneens af te zien van een specifiek op dit terrein liggende delegatiebepaling.

Ik sluit overigens niet uit dat niettemin in concrete gevallen toch aanleiding kan bestaan voor het geven van nadere voorschriften inzake de wijze waarop de administratie wordt ingericht en gevoerd. Een

onderwerp dat hiervoor in aanmerking zou kunnen komen is onlangs aan de orde gesteld door de leden der Tweede Kamer Krajenbrink en Vreugdenhil in de vragen die zij hebben gesteld over de controle op de opbrengstverantwoording van winsten behaald met de exploitatie van uitbetalende speelautomaten. Uit de daarop gegeven antwoorden blijkt dat ik ter voorkoming van eventuele problemen bereid ben om, indien besloten wordt tot invoering van een wettelijke verplichting tot het inbouwen van niet-manipuleerbare tellermechanismen in speelautomaten, in een resolutie aan te geven op welke wijze de exploitanten van speelautomaten aan de hand van de tellerstand de opbrengsten van deze automaten zullen moeten registreren. Ingeval zich vervolgens in de praktijk toch problemen op dit vlak voordoen, zal ik overwegen ter zake bij ministeriële regeling een voorschrift te geven (Antwoorden opgenomen in Handelingen II 1992/93, Aanhangsel 196, en antwoorden op vragen opgenomen in Aanhangsel 527). Mocht het voornemen tot het geven van een nader voorschrift bij ministeriële regeling vaste vorm aannemen, dan is daarvoor geen specifieke in artikel 52 opgenomen delegatiebepaling nodig, maar zal ik gebruik maken van de algemene bevoegdheid bij ministeriële regeling nadere regelen te geven ter uitvoering van de Belastingwet, die is neergelegd in artikel 62 AWR.

Wijzigingen inzake enkele samenloopbepalingen

Artikel IX – een samenloopbepaling inzake de Bevoegdhedenwet waterschappen – vervalt. Deze bepaling heeft haar belang verloren nu deze wet per 1 januari 1992 is ingetrokken. Voor zover de Bevoegdhedenwet van belang blijft voor de heffing en de invordering van waterschapsbelastingen, wordt daarmee rekening gehouden in het overgangsrecht dat is opgenomen in de Waterschapswet. De in verband daarmee noodzakelijke aanpassingen zijn opgenomen in artikel XIIB. Door daaraan een nieuw onderdeel D toe te voegen, wordt bereikt dat voor de heffing en de invordering van de waterschapsbelastingen, zowel in het geval dat die op basis van de Waterschapswet worden gebaseerd, als in het geval dat krachtens overgangsrecht een en ander geschiedt met toepassing van de Bevoegdhedenwet, feitelijk dezelfde regeling van bevoegdheden en verplichtingen ten dienste van de heffing en invordering zal gelden.

De artikelen XI en XIID die de samenloop regelden tussen het onderhavige wetsvoorstel en de Wet verbruiksbelastingen van brandstoffen, geheven naar een milieugrondslag, kunnen vervallen nu laatstgenoemde wet in werking is getreden met ingang van 1 juli 1992.

In het eveneens bij de Tweede Kamer aanhangige voorstel van wet op de identificatieplicht (22 694) is een in de AWR in te voegen artikel 47b opgenomen, alsmede enkele daarmee samenhangende aanpassingen van andere artikelen. Genoemd artikel 47b bevat een identificatieverplichting ten behoeve van de heffing van loonbelasting alsmede ten behoeve van de toekenning dan wel bekendmaking van een sofi-nummer aan een belanghebbende. Voor het geval het onderhavige wetsvoorstel later respectievelijk eerder kracht van wet zal verkrijgen en in werking zal treden dan de Wet op de identificatieplicht bevat het tweede onderdeel van deze nota van wijziging daarvoor samenloopbepalingen (nieuwe artikelen XII D en XII E).

De Staatssecretaris van Financiën,
M. J. J. van Amelsvoort